

Aan de slag met de
Omgevingswet

Projectbesluit en projectprocedure

Luis Martins Dias (ADS)
Nicoline van den Heuvel (ADS)
Sanne te Braake (BZK)

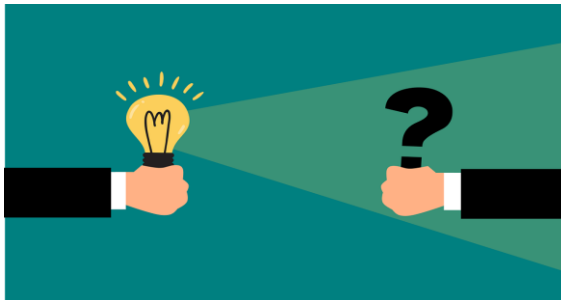
Programma 'Aan de Slag met de Omgevingswet'

Inspiratiedag Omgevingswet 20 mei 2021

Programma

- Inleiding (5 min)
  - Kennismaking
  - Vraag: op welke onderwerpen verdieping?
- Presentatie (45 min)
- Vragen (10 min)

Meer vragen?

- Vanmiddag om 13uur
- www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- aandeslagmetdeomgevingswet.nl/contact/

Kennismaking

Wie zit er in de zaal?

Sanne te Braake (BZK)

Wat is het projectbesluit?

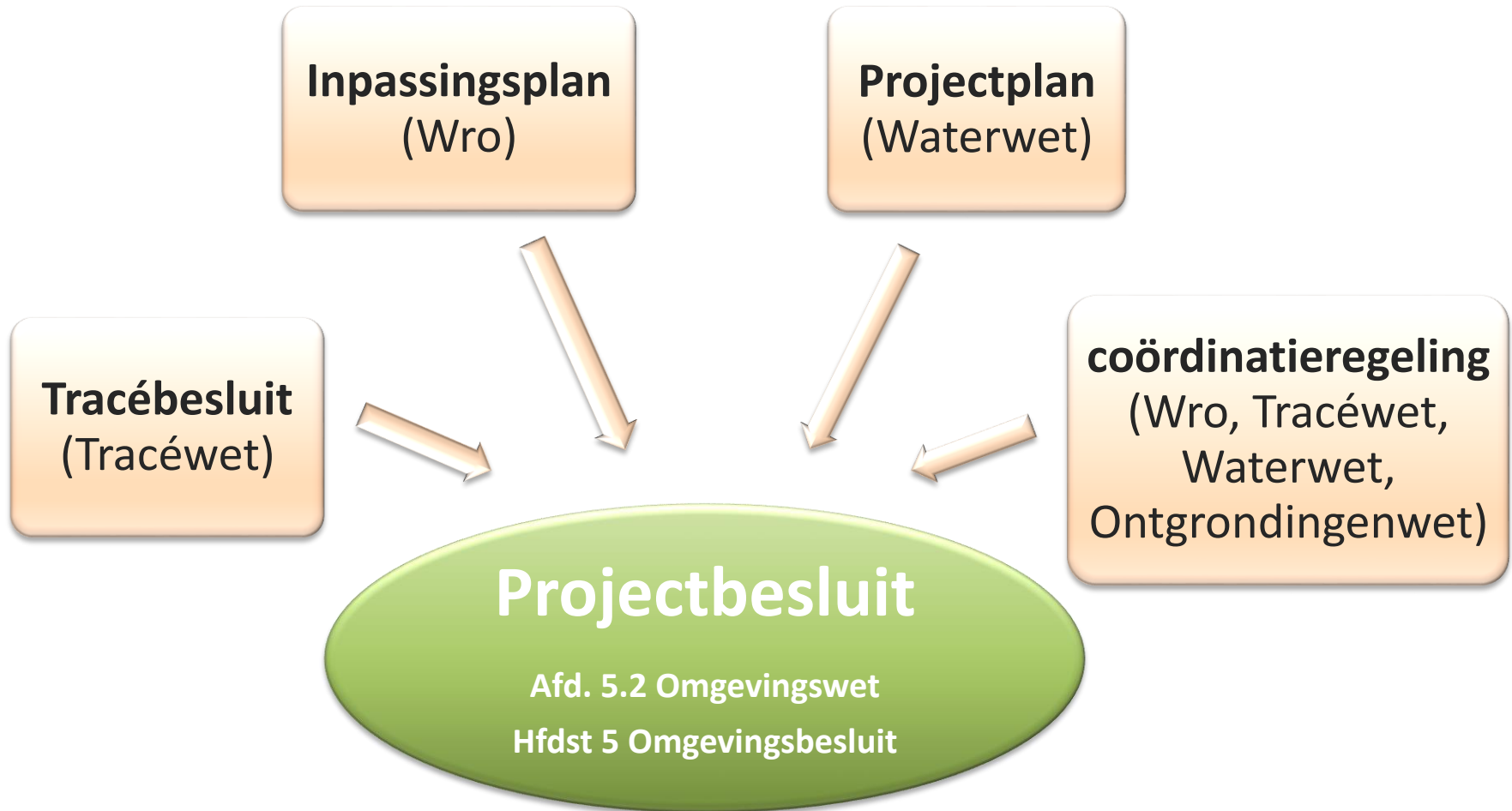
- Instrument voor Rijk, provincies en waterschappen
- Voor het toestaan van complexe projecten met een publiek belang (en mogelijk ook een privaat belang)
- Bevat alle maatregelen en toestemmingen om een project te realiseren

Integrale afweging en vroegtijdige participatie

Projectbesluit vervangt.....

Kenmerken

- Eén besluit-gedachte:
  - projectbesluit wijzigt het omgevingsplan (indien nodig)
  - projectbesluit kan gelden als omgevingsvergunning
  - projectbesluit kan gelden als ander besluit

- Mogelijkheid om uitvoeringsbesluiten te coördineren (Awb afd. 3.5)

- Doorzettingsmacht

- Participatie voorafgaand aan het projectbesluit

- Kortere beslistermijn bij de bestuursrechter (6 maanden) en beroep in één instantie

Projecten

- (auto)wegen, vaarwegen, spoorwegen
- Primaire waterkeringen
- Projecten genoemd in de:
  - Electriciteitswet 1998
  - Gaswet
  - Mijnbouwwet

- Daarnaast vrijwillige keuze voor volgen projectprocedure

Bevoegd gezag

- Rijk: Minister, in overeenstemming met Minister BZK
- Provincies: Gedeputeerde Staten (GS)
- Waterschappen: Dagelijks Bestuur (DB)

- Betrokkenheid minister van BZK, tenzij:
  - wijziging of uitwerking projectbesluit
  - in Omgevingsregeling aangewezen categorieën projecten (IenW)
  - in specifiek geval bepaald door Minister iom Minister BZK

Bevoegd gezag – gezamenlijk project

- Rijk en provincies en/of waterschappen:
  - Minister
- Meerdere provincies:
  - GS van provincie waar project in hoofdzaak wordt uitgevoerd
- Meerdere waterschappen:
  - DB van waterschap waar project in hoofdzaak wordt uitgevoerd
- Provincies en waterschappen:
  - GS

Bevoegd gezag - flexibiliteitsregeling

- Flexibiliteitsregeling projectbesluit (Omgevingswet):
  - Rijk kan overdragen aan provincie (die instemt)
  - Provincie neemt dan een Rijksprojectbesluit

- Flexibiliteitsregeling projectbesluit (Elektriciteitswet en Gaswet):
  - Rijk en provincie kunnen overlaten aan gemeente (die instemt)
  - Gemeente volgt dan verplicht het gemeentelijk project van publiek belang (art. 5.55, Ow)

De projectprocedure

Waterschappen, provincies, rijk

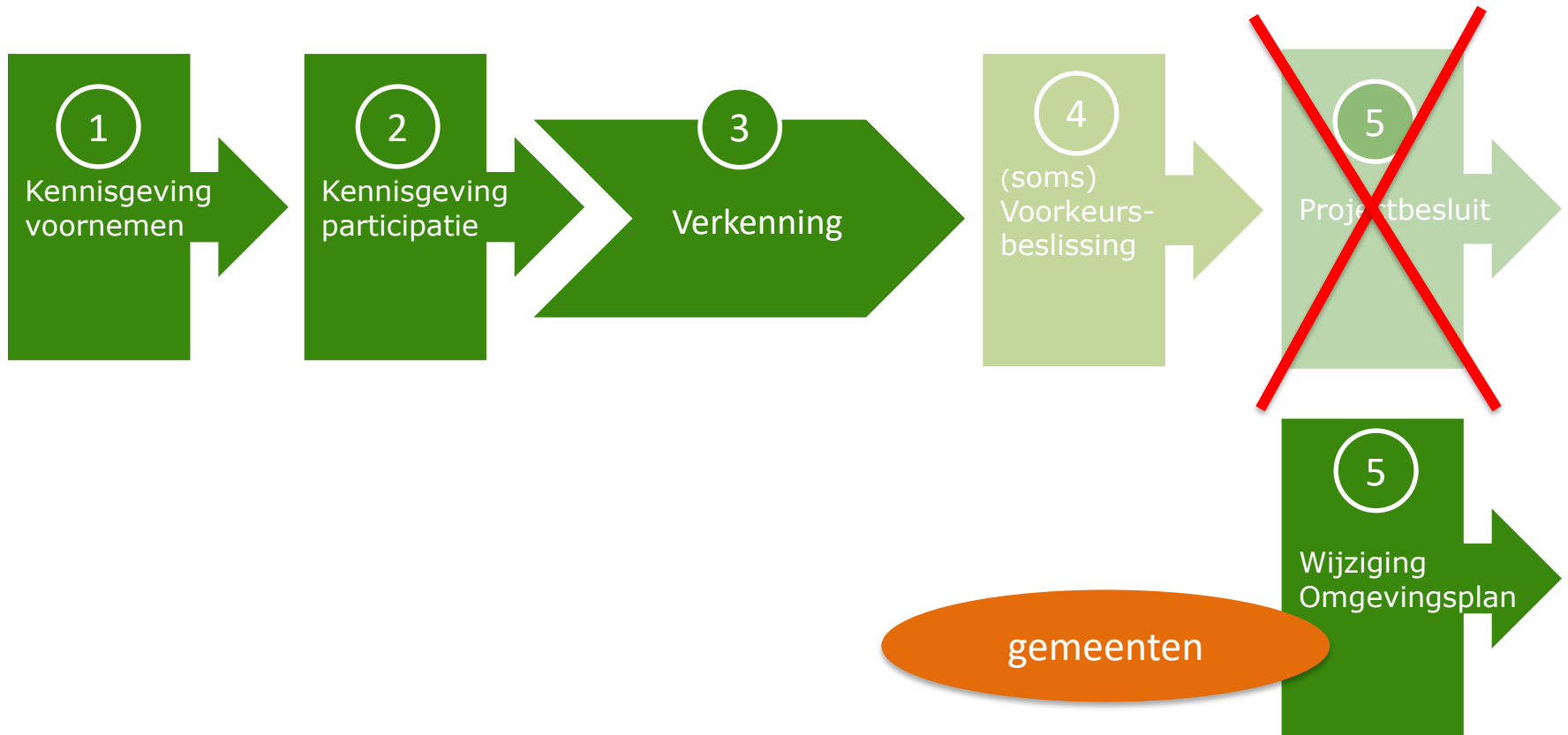
Gemeentelijk project van publiek belang

- Gemeente kan regels in omgevingsplan wijzigen door gebruik te maken van stappen uit de projectprocedure (gemeente kan geen projectbesluit nemen)
- Motiveringsplicht participatie
- Benodigde omgevingsvergunningen kunnen direct of later worden meegecoördineerd (coördinatieregeling Awb)
- Beroep in eerste en enige aanleg bij de Raad van State en uitspraak binnen zes maanden
- Geldt ook voor omgevingsvergunningen die via de coördinatieregeling Awb worden voorbereid

Gemeentelijk project van publiek belang

Gemeentelijk project van publiek belang

1) Kennisgeving voornemen

- Verkenning uitvoeren om projectbesluit vast te stellen
- Al dan niet met een voorkeursbeslissing
- Een ieder kan binnen een door bevoegd gezag bepaalde termijn mogelijke oplossingen voordragen
- Bevoegd gezag geeft uitgangspunten mee voor oplossingen
- Tevens:
  - opgave
  - wijze van uitvoeren verkenning
  - termijn
  - bevoegd gezag
- Awb (artikel 3:12 eerste en tweede lid)

2) Kennisgeving participatie

- Uiterlijk bij aanvang verkenning
- Mag samenvallen met kennisgeving voornemen
- Betrekken burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen
- Inhoud:
  - wie
  - Waarover
  - Wanneer
  - aanvullende informatie
  - rol bevoegd gezag en initiatiefnemer (indien van toepassing)
- Vormvrij

3) Verkenning

- Vergaren kennis en inzichten over:
  - de aard van de opgave
  - de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen
  - de mogelijke oplossingen voor die opgave
- Advies onafhankelijke deskundige over voorgedragen mogelijke oplossing (op verzoek derde of ambtshalve)
- Beslissing bevoegd gezag of oplossing in beschouwing wordt genomen

4) Voorkeursbeslissing

- Verplicht bij aanleg en grote wijziging (autosnel)weg en spoorweg, en aanleg vaarweg
- Verder facultatief
- Voorafgegaan door ontwerp, met zienswijzen (Awb 3.4)
- Inhoud:
  - uitvoeren van een project
  - oplossing zonder project
  - combinatie van één van beide met de uitvoering andere projecten
  - niet uitwerken oplossing
- Ook voorkeur van bevoegd gezag dus welke oplossing en welk alternatief daarbij
- Motivering participatie, inclusief voorgedragen oplossingen en advies onafhankelijke deskundige

5) Projectbesluit

- Beschrijving van het project
- Permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om project te realiseren
- Mitigerende en compenserende maatregelen
- Motivering participatie, waarbij voorgedragen oplossingen en advies onafhankelijke deskundige worden meegenomen
- Ook resultaten verkenning
- Wijzigt direct de regels van het omgevingsplan (indien nodig)
- Kan gelden als omgevingsvergunning (voor activiteiten ter uitvoering)
- Kan gelden als ander besluit, bv verkeersbesluit

Omgevingsvergunningen/uitvoeringsbesluiten

- Besluiten nodig voor de realisatie van het projectbesluit en niet in het projectbesluit opgenomen
- Mogelijkheid tot fasering
- Coördinatie van de uitvoeringsbesluiten, afd. 3.5 Awb (nieuw):
  - procedures zoveel mogelijk gelijktijdig
  - besluiten kunnen in clusters worden voorbereid en genomen
  - alleen 3.4 Awb van toepassing als dat voor een van de besluiten uit dat cluster geldt
  - Besluiten worden door oorspronkelijke gevoegd gezag genomen
  - Doorzettingsmacht voor gedeputeerde staten en Minister
- Beroep in eerste en enige aanleg bij de Raad van State en uitspraak binnen zes maanden

Participatie-eisen

- Kennisgeving voornemen: aandragen oplossingen (termijn, uitgangspunten)
- Kennisgeving participatie
- Verkenning: onafhankelijk advies mogen vragen en besluit over aangedragen oplossing (van BG)
- Informatievoorziening: bevoegd gezag draagt zorg dat de benodigde informatie voor participatie op een toegankelijke wijze beschikbaar is
- Motivering achteraf in projectbesluit (en voorkeursbeslissing indien genomen)

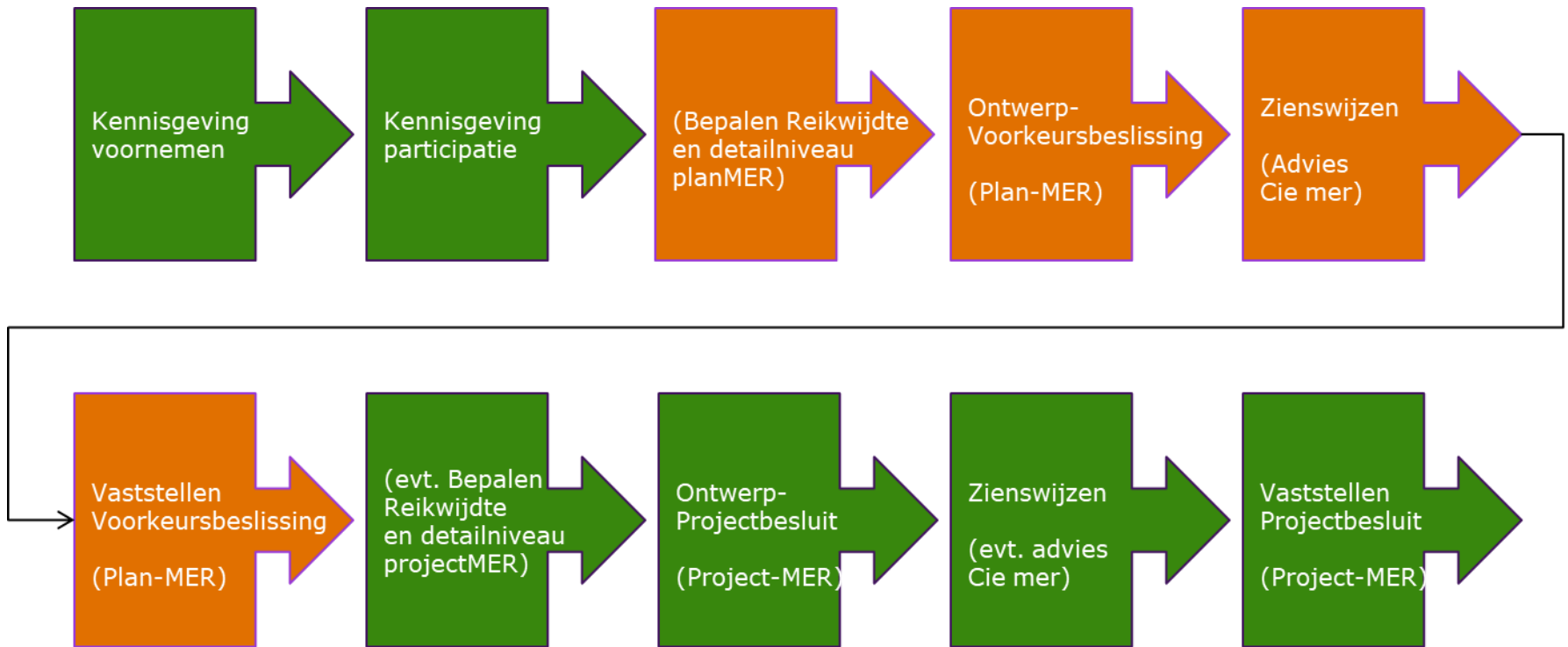

Meer info:

- iplo.nl/participatieomgevingswet/ (zie bv Denkwijze(r) goede participatie)
- [Loods-participatie-en-projectbesluit-waterschappen.pdf \(uvw.nl\)](https://www.uvw.nl/loods-participatie-en-projectbesluit-waterschappen.pdf)
- *Rapport van Ombudsman: "Een goed begin is het halve werk" (rijksprojecten)*

Projectprocedure: relatie mer

Toezicht en handhaving (T&H)

- Omgevingsvergunning meegenomen in het Projectbesluit:
  - Bevoegd gezag Projectbesluit
  - In aantal gevallen mede-handhaving van regulier bevoegd gezag
- Omgevingsvergunning (al dan niet) via coördinatieregeling Awb
  - Regulier bevoegd gezag
- Gewijzigd omgevingsplan
  - Gemeente

Overgangsrecht Tracébesluit (Tracéwet) -1

- Een onherroepelijk tracébesluit geldt als projectbesluit

- Vóór inwerkingtreding Ow een ontwerp-tracébesluit ter inzage gelegd? Het oude recht geldt tot het tracébesluit onherroepelijk wordt
  - Opleveringstoets niet nodig indien Tracébesluit na inwerkingtreding Ow wordt vastgesteld*

- Vóór inwerkingtreding van de Ow een startbeslissing genomen en de verkenning bevindt zich in een vergevorderd stadium? Het oude recht geldt als wordt voldaan aan de volgende twee voorwaarden:
  - het project is opgenomen in een ministeriële regeling
  - binnen 1 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet is een ontwerp-tracébesluit ter inzage gelegd

Overgangsrecht Tracébesluit (Tracéwet) - 2

Vóór inwerkingtreding van de Ow van een startbeslissing kennis gegeven?

- De startbeslissing geldt als een voornemen.
- Er wordt toegewerkt naar een projectbesluit.
- Het bevoegd gezag hoeft in deze gevallen niet te voldoen aan de volgende eisen van de Omgevingswet:
  - derden in de gelegenheid stellen oplossingen aan te dragen voor de opgave
  - kennisgeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden worden betrokken
  - De mogelijkheid bieden aan derden om een verzoek in te dienen voor advies van een onafhankelijke deskundige over een aangedragen oplossing
  - beslissen of aangedragen oplossingen in beschouwing worden genomen
- Een structuurvisie volgens de Tracéwet wordt gelijkgesteld met een voorkeursbeslissing volgens de Omgevingswet

Overgangsrecht inpassingsplan (Wro)

- Een onherroepelijk inpassingsplan wordt onderdeel van het tijdelijk deel omgevingsplan
- Vóór inwerkingtreding van de Ow een ontwerp-inpassingsplan ter inzage gelegd? Het oude recht geldt tot het inpassingsplan van kracht is
- Als dat niet het geval is:
  - voor procedures ogv E-wet, G-wet en M-wet: als voorbereidingsbesluit vóór inwerkingtreding bekend is gemaakt, kan binnen 1,5 jaar na de inwerkingtreding een projectbesluit bekend worden gemaakt (hoeft niet te voldoen aan eisen projectprocedure)
  - Als de voorbereiding van een inpassingsplan vóór inwerkingtreding Ow in een vergevorderd stadium is, en er is voldaan aan de eisen aan de verkenning, kan binnen 1,5 jaar na de inwerkingtreding een projectbesluit worden vastgesteld
  - Als de voorbereiding van een inpassingsplan vóór inwerkingtreding Ow gestart is, en er is voldaan aan alle eisen aan het voornemen en de verkenning, kan na de inwerkingtreding een ontwerp-projectbesluit ter inzage worden gelegd

Overgangsrecht projectplan (Waterwet)

- Een vastgesteld projectplan geldt als omgevingsvergunning
- Vóór inwerkingtreding van de Ow een ontwerp-projectplan ter inzage gelegd? Het oude recht geldt tot het projectplan van kracht is
- Als dat niet het geval is:
  - Als de voorbereiding van een projectplan vóór inwerkingtreding Ow in een vergevorderd stadium is, en er is voldaan aan de eisen aan de verkenning, kan binnen 1,5 jaar na de inwerkingtreding een projectbesluit worden vastgesteld
  - Als de voorbereiding van een projectplan vóór inwerkingtreding Ow gestart is, en er is voldaan aan alle eisen aan het voornemen en de verkenning, kan na de inwerkingtreding een ontwerp-projectbesluit ter inzage worden gelegd

Projectbesluit en relatie met gemeenten

Relatie met gemeenten:

- (Vroegtijdig) participeren in de projectprocedure
- Projectbesluit wijzigt omgevingsplan (indien nodig voor project) *hoeft niet tot 2029, projectbesluit geldt dan als buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa)*
- Projectbesluit kan gelden als omgevingsvergunning (ter uitvoering projectbesluit) *advies over vergunning die gemeente normaal zou verlenen, geen instemmingsrecht*
- Gemeente wordt mogelijk gevraagd omgevingsvergunningen te verlenen voor uitvoering projectbesluit (via coördinatieregeling Awb)
- Gemeente doet toezicht en handhaving van gewijzigde regels omgevingsplan (en bopa)

Vragen?

Je kunt met je vraag ook terecht vanmiddag om 13u (zie netwerkapp)

Meer info

Www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

- iplo.nl/regelgeving/instrumenten/projectprocedure-projectbesluit/
- iplo.nl/contact/

(iplo = informatiepunt leefomgeving)

